

NOTAT

Miljø- og
Fødevareministeriet
Miljøstyrelsen

Pesticider og Biocider
Ref. ANFJE
Den 15. juni 2017

Bilag til besvarelse af spørgsmål 795 (MOF alm. del) stillet 30. maj 2017 efter ønske fra Trine Torp (SF).

Miljøstyrelsen har anmodet alle EU medlemslande om at meddele, hvordan de:

- regulerer pesticider til ikke-professionel anvendelse og
- regulerer professionel brug af pesticider udenfor jordbrugserhvervet generelt, og om der er specifikke restriktioner vedr. brugen af glyphosat.

Nedenfor fremgår de svar, som styrelsen har modtaget fra medlemslandenes myndigheder (flere af de modtagne svar er forkortet, lige som de alle er oversat fra engelsk).

Svar på spørgsmål om ikke-professionel anvendelse

Sverige

I Sverige er pesticider inddelt i tre klasser. Midler der indgår i klasse 3 kan anvendes af ikke-professionelle som fx haveejere. De nugældende regler i Sverige indeholder følgende kriterier for klasse-3 midler:

- Pesticider med toksiske egenskaber, der kræver særlig forsigtighed
- Pesticider, der indeholder aktivstoffer, som er godkendt i EU som kandidat for substitution
- Pesticider, som er formuleret som koncentrerede midler, som kræver fortynding før anvendelse.

Af rapporten udgivet af den svenske myndighed Kemikalieinspektionen den 22. maj 2017, fremgår det, at den svenske styrelse nu vil indføre endnu en restriktion, idet kun pesticider, der indeholder aktivstoffer, som opfylder EU's kriterier for lavrisiko-stoffer, skal høre til klasse 3. Kriterierne for lavrisiko aktivstoffer blev ændret i 2016, og Kommissionen forventes i løbet af 2017 at lave en foreløbig liste over de stoffer, som Kommissionen forventer at opfylde disse kriterier. På baggrund af denne liste vil de svenske myndigheder med virkning fra 2019 indføre dette nye kriterie for klasse 3 pesticider. Når de nye regler er implementeret, vil det ikke være muligt for ikke-professionelle, det vil sige bl.a. private haveejere, at købe ukrudtsmidler med aktivstoffer som fx glyphosat.

Finland

Ikke-professionelle pesticider kan ikke godkendes til brug af ikke-professionelle, med mindre det er dokumenteret, at de ikke er sundhedsfarlige, eller hvis de mærkes med en række nærmere specificerede faremærker.

Litauen

De ikke-professionelle pesticider, der godkendes i Litauen, skal opfylde visse kriterier vedr. den sundhedsmæssige klassificering og mærkning, og produkterne skal forhandles i beholder på

maksimalt 1 L eller 1 KG. Der er ingen specifikke regler for ikke-professionelle pesticider for så vidt angår glyphosat.

England

I England forsøger man ikke at regulere antal pesticidprodukter tilgængelige for ikke-professionelle brugere men har indført en særlig tilgang til risikovurderingen af disse produkter. Der gives ikke godkendelse af pesticider til ikke-professionel anvendelse, hvis der er behov for brug af værnemidler, herunder handsker. Indholdet i pakningerne af koncentrerede produkter skal være af en sådan størrelse, at indholdet må forventes at blive brugt indenfor 2 år. Der er ikke indført særlige regler vedr. glyphosat for ikke-professionelle brugere.

Irland

I Irland er der indført kriterier for ikke-professionelle midler. Kriterierne involverer sundhedsklassificeringer af midlerne, maksimal størrelse af beholdere, som betyder, at volumen maksimalt må strække til behandling af 2.000 m². Alle forhandlerled af pesticider og alle pesticidforhandlere (af både professionelle og ikke-professionelle produkter) skal registreres hos myndigheden, og der er krav om uddannelse af disse personer. Der er ingen specifikke regler vedr. ikke-professionel brug af glyphosatmidler.

Tyskland

I Tyskland må indholdet i beholdere med ikke-professionelle pesticider maksimalt række til 500 m². De ikke-professionelle pesticider skal hos forhandlerne opbevares i låste skabe og kan købes via kontakt med en forhandler. Tyskland har ingen specifikke regler vedr. ikke-professionel anvendelse af glyphosat produkter men har annonceret, at de vil forbyde glyphosat produkter på befæstede arealer.

Belgien

Pesticider er opdelt i to grupper. Hos forhandlere af ikke-professionelle pesticider skal der forefindes/publiceres en liste over alternativer til kemiske pesticider, og heri skal de alternativer fremhæves, der er tilgængelige hos den specifikke forhandler. Alle tre regioner i Belgien har besluttet at forbyde ikke-professionelle at bruge glyphosat. Det overvejes på nationalt niveau at indføre forbud mod alle herbicider til ikke-professionel anvendelse bortset fra midler, der er tilladt anvendt i økologisk jordbrug og lavrisikomidler.

Luxembourg

Her gennemføres der alene gensidige anerkendelser af pesticider på baggrund af godkendelser i andre lande. Hvis der er indført restriktioner i brugen i de pågældende lande, indføres samme restriktioner i Luxembourg. Der pågår i øjeblikket overvejelser om at indføre regler i lighed med de franske regler og overvejelser om regler vedr. selvbetjening.

Slovakiet

For de ikke-professionelle pesticider gælder der kriterier vedr. sundhedsklassificering, og der må ikke være krav om brug af værnemidler. Der er ingen specifikke restriktioner for ikke-professionelles brug af glyphosat midler.

Kroatien

Ikke-professionelle pesticider skal opfylde en række sundhedsmæssige og miljømæssige kriterier baseret på midlernes klassificering og mærkning. Der er krav om, at pakningerne ikke må være større end den volumen, der er beregnet til brug for en sæson. Der er ikke indført særlige regler vedr. ikke-professionel brug af glyphosat.

Rumænien

Her har man ikke indført specifikke regler vedr. ikke-professionelle pesticider.

Frankrig

Fra 1. januar 2019 gælder følgende restriktioner for ikke-professionelle pesticider: Midlerne skal enten være lavrisikoprodukter, pesticider godkendt til brug i økologisk jordbrug eller biologiske pesticider (baseret på mikroorganismer, feromoner, planteekstrakter og naturligt forekommende stoffer). Disse må sælges via selvbetjening. I en overgangsperiode fra 1. januar 2017 til 1. januar 2019 er det stadig tilladt at sælge andre ikke-professionelle pesticider til private haveejere, men da kun via personlig udlevering hos forhandleren (ikke selvbetjening). Det betyder, at private haveejere i dag godt kan købe fx pesticider baseret på glyphosat via personlig udlevering hos forhandleren, men efter 1. januar 2019 vil dette ikke længere være muligt.

Spanien

Ikke-professionelle pesticider skal være klar-til-brug produkter og sælges i pakninger på maksimalt 0,5 kg eller 0,5 liter.

Portugal

Kriterierne for de ikke-professionelle pesticider i Portugal er baseret på sundhedsklassificering for produktet, størrelsen på arealet der kan behandles med produktet (maksimalt 500 m²), og produkterne kan kun sælges i pakninger på maksimalt 1 L eller 1 Kg bortset fra klar-til-brug produkter. Koncentrerede produkter skal være forsynet med doseringsanordning, der forhindrer brugeren i at forårsage spild eller forkert dosering. Ikke-professionelle produkter kan forhandles af enhver forhandler, så længe de ikke placeres på en måde, så de kan komme i kontakt med fødevarer og foder. En uddannet medarbejder skal være tilgængelig for rådgivning. Der er ingen specifik regulering vedr. ikke-professionel anvendelse af glyphosat produkter.

Cypern

På Cypern indgår følgende emner i beslutningen om, hvilke pesticider der godkendes til ikke-professionel anvendelse: Sundhedsmæssig klassificering af produktet, størrelsen af arealet midlet kan behandles med, de koncentrerede midler skal være forsynet med en doseringsanordning, beholdere skal være forsynet med børnesikrings-lukninger. Der er ingen specifikke restriktioner i forhold til brugen af glyphosat.

Svar på spørgsmål om regulering af pesticidforbruget udenfor jordbrugserhvervet/ offentlige arealer

Finland

Godkendelse af pesticider til anvendelse udenfor jordbrugserhvervet godkendes sag-for-sag, og der er en række produkter godkendt til brug udenfor jordbrugserhvervet. For så vidt angår glyphosat, er der indført følgende sætning på etiketten for fremtidige godkendte glyphosat produkter: *Anvendelsen af produktet er ikke tilladt på legepladser og på områder, hvor børnehaver og skoler er beliggende. Hvis midlet anvendes på offentlige arealer, vis da hensyn til mennesker og dyrs sundhed. Produktet må ikke anvendes på befæstede arealer.*

Litauen

I offentlige parker, haver, sportspladser, skoler og børns legepladser kan man kun bruge lavrisiko pesticider. Det er forbudt at bruge professionelle pesticider på skoler og omkring sundhedsfaciliteter/klinikker.

England

I England skal personer, der er beskæftiget vedr. brug af pesticider på offentlige arealer sikre, at den mængde og den hyppighed hvormed der udbringes pesticider, skal være så lav, som er rimeligt og praktisk muligt. Der er ikke indført specifikke regler vedr. brugen af glyphosat på offentlige arealer.

Irland

Der er krav om, at man gennemfører en risikovurdering i forbindelse med beslutning om brug af pesticider på arealer hvor offentligheden og sårbare grupper har adgang. I forbindelse med denne risikovurdering skal der, hvis det er muligt, gives præference til lavrisiko pesticider, biologiske pesticider og kulturtekniske foranstaltninger. Det er brugeren, der har bevisbyrden i forhold til at dokumentere, at der ikke er nogen alternativer, og at passende risikohåndteringsforanstaltninger er taget i anvendelse.

Tyskland

Pesticider godkendt til brug på offentlige arealer kan enten være lavrisikoprodukter, eller produkter der har gennemgået en særlig vurdering. Tyskland har ingen specifikke regler om brugen af glyphosat på arealer med offentlig adgang.

Belgien

Enhver anvendelse af pesticider på offentlige arealer i Belgien er forbudt. Der er dog undtagelser for disse regler, som er fastlagt i hver af de tre regioner.

Luxembourg

Den 1. januar 2016 blev der indført forbud mod alle former for pesticidanvendelse på arealer med offentlig adgang (parker, fortove, veje, legepladser, offentlige sportsfaciliteter, kirkegårde). Dog med undtagelse af jernbaner og lufthavne. Der er god overholdelse af de nye regler, dog ikke på fodbold stadier og på kirkegårde. Der pågår en drøftelse af, hvilke arealtyper der har offentlig adgang.

Slovakiet

Der er ingen specifikke restriktioner i brugen af pesticider på ikke-landbrugsmæssige arealer, men man bør anvende lavrisiko midler og biologiske metoder hvor muligt. Hvis der benyttes andre pesticider end disse, skal der gennemføres en risikovurdering for denne anvendelse. Der er ingen specifikke krav vedr. brugen af pesticider på offentlige arealer. Dog må glyphosat ikke bruges på arealer med offentlighedens adgang. Der pågår drøftelser om restriktioner for ikke-landbrugsmæssig anvendelse af glyphosat.

Kroatien

Der er ingen specifik regulering af brugen af pesticider på offentlige arealer bortset fra en overordnet politik om at bruge pesticider med lav risiko.

Rumænien

Har ingen specifikke regler vedr. brugen af pesticider på offentlige arealer.

Frankrig

Siden 1. januar 2017 har det ikke været tilladt for offentlige myndigheder at anvende andre former for pesticider end lavrisiko-midler, pesticider godkendt til økologisk jordbrug og biologiske pesticider (baseret på mikroorganismer, feromoner, planteekstrakter og naturligt forekommende stoffer) på arealer med offentlighedens adgang så som i haver, parker, på fortove og grønne områder. Forbuddet gælder dog ikke ved bekæmpelse af særligt regulerede skadevoldere, og i situationer, hvor man skal

beskytte historiske ejendomme og til vedligehold af veje, hvis sådan manglende vedligehold medfører øget fare for trafikanter og personale, der arbejder med vedligehold af vejene.

På privatejede arealer med offentlighedens adgang gælder forbuddet ikke. Dermed gælder forbuddet fx på offentligt ejede golfbaner, men ikke for privat ejede golfbaner, uagtet at begge typer golfbaner er åbne for offentlig adgang. Forbuddet gælder heller ikke på jernbanestrækninger, idet der ikke er offentlig adgang til disse.

Portugal

I Portugal er der for nyligt vedtaget nye regler, der forbyder brug af pesticider på specifikke sårbare arealer og for beskyttelse af særligt sårbare grupper af befolkningen (skoler, parker, hospitaler og andre sundhedsfaciliteter samt campingpladser). Der kan dog søges dispensation fra disse regler i ministeriet, som træffer beslutninger fra sag til sag.

Cypern

Der er i Cypern særlige regler vedr. ikke-landbrugsmæssig anvendelse af pesticider på arealer, hvor offentligheden har adgang. Der er restriktioner vedr. brug af lavrisiko midler, restriktioner på etiketterne for de enkelte pesticider og der er foranstaltninger vedr. krav om information til offentligheden om sprøjtning.